

NAČRT OCENJEVANJA ZNANJA SLOVENŠČINA

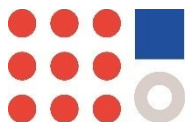
Načrt ocenjevanja znanja velja za programe:

- Nižjega poklicnega izobraževanja (NPI):
 - Obdelovalec lesa
 - Pomočnik v tehnoloških procesih
- Srednjega poklicnega izobraževanja (SPI):
 - Avtoserviser
 - Inštalater strojnih inštalacij
 - Mehatronik operater
 - Mizar
 - Obdelovalec kovin - orodjar
- Srednjega strokovnega izobraževanja (SSI):
 - Logistični tehnik
 - Strojni tehnik
 - Tehnik mehatronike
- Poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI):
 - Avtoservisni tehnik
 - Lesarski tehnik
 - Strojni tehnik
 - Tehnik mehatronike

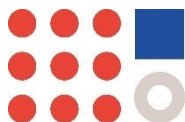
Minimalni standardi znanja

Minimalni standardi znanja so podani glede na programe in letnike.

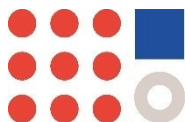
Program SSI in PTI	Jezikovni skopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Jezik in uvod v književnost	Dijak/-inja: • dijak našteje tri značilnosti književnih besedil, pozna imena književnih zvrsti in po 4 njihove značilnosti, pozna osnovne zgradbene pojme (poglavje, kitica, dejanje/akt, prizor, verz, stopica, zlog) in imena nekaterih slogovnih sredstev (okrasni pridevek, poosebitev, primera ali komparacija, ponavljanje) • predstavi prostorsko umeščenost slovenskega jezika, kje vse se govori in kateri jeziki ga obkrožajo • predstavi vlogo madžarščine v delu Prekmurja in italijanščine v delu slovenske Istre • predstavi vlogo drugih jezikov v Republiki Sloveniji, tudi jezikov priseljencev • predstavi vlogo slovenščine po svetu • določi, katero vlogo in status ima (lahko) slovenščina v Republiki Sloveniji in slovenskem zamejstvu, Evropski uniji in izseljenstvu • utemelji pomen rabe slovenščine v vsakdanjem in poklicnem življenju • predstavi vlogo nebesednega jezika ob besednem jeziku pri (svojem) sporazumevanju • razloži delitev jezikovnih zvrsti in pred tvorbo besedila izbere najustreznejšo zvrst glede na dane okoliščine • poimenuje značilnosti slenga in žargona

	• sintetično predstavi zgodovino slovenskega jezika od indoevropskega prajezika do oblikovanja knjižne slovenščine v protestantizmu • našteje osnovne jezikovne družine v Evropi in njihove značilne predstavnike
Sporazumevanje, besedilo in besedilne vrste	Dijak/-inja: • razvrsti besedilo glede na vrsto; pri tem uporabi strokovne izraze iz tega kataloga znanja • razčleni, tvori in ovrednoti obvezne besedilne vrste: osebni intervju, predstavitev (npr. osebe v povezavi s književnostjo) • na podlagi znanih besedilnih vrst (tudi iz osnovne šole) razčleni in kritično ovrednoti tudi besedila, ki vsebujejo značilnosti več besedilnih vrst • prepozna, poimenuje in določi dejavnike sporazumevanja; pri tem uporabi strokovne izraze iz kataloga znanja • v neumetnostnem besedilu predstavi temo besedila, poišče ključne besede/besedne zveze in povzame bistvene podatke • prepozna in razčleni jezikovne in nejezikovne znake ter predstavi njihovo součinkovanje pri ustvarjanju besedilnega pomena • minimalni standard za govorni nastop je vključen v NOZ • odda povzetek s ključnimi besedami in pomembnimi podrobnostmi kot osnovo za govorni nastop
Glasoslovje, pravorečje in pravopis	Dijak/-inja: • opiše knjižno izreko besed, tudi v primerjavi z neknjižnim izgovorom; pri tem uporabi strokovne izraze iz tega kataloga znanja • izgovori besedo na podlagi glasoslovno ustreznega zapisa (tudi v povezavi s književnimi besedili) • v povedi/zvezi povedi/besedilu najde s strokovnim izrazom poimenovano jezikovno prvino in utemelji svoj odgovor • glasove zapiše pravopisno ustrezno • tvori pravopisno pravilna besedila • v povedi/zvezi povedi/besedilu odkrije pravopisne napake, jih odpravi in utemelji z navajanjem pravila • navede določeno pravopisno pravilo in ga ponazori s svojim zgledom; • uporabi pravopisne priročnike v knjižni in spletni obliki • izgovori prevzete besede v skladu s pravili slovenske izreke • v povedi/zvezi povedi/besedilu odkrije pravorečne napake, jih odpravi • prepozna svojo neknjižno izreko besed in povedi, jo odpravi

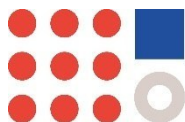

Besedoslovje	Dijak/-inja: • reši predpisane naloge v delovnem zvezku in ima v zvezku urejene zapiske; • zna iz besedila ali iz spomina poiskati sopomenko, protipomenko, nad- ali podpomenko; • zna v slovarskem sestavku poiskati frazem in njegovo razlago (oz. razložiti, v katerem primeru bi lahko frazem uporabili); • ve, katere besede so primerne za rabo v katerem koli besedilu in katere ne;
	• pozna skupine besed glede na izvor; loči med slovarskima sestavkoma iz SSKJ in Slovenskega etimološkega slovarja; • zna rešiti preproste besedotvorne naloge (npr. iz skladijske podstave narediti tvorjenko); • reši preverjanje pred ocenjevanjem pisnega znanja.
Oblikoslovje	Dijak/-inja: • reši predpisane naloge iz delovnega zvezka ali delovnih listov in ima v zvezku urejene zapiske. • zna v besedilu poiskati besedne vrste z izjemo členkov; • zna sklanjati težje primere samostalnikov iz delovnega; • zna sklanjati moška in ženska imena ter priimke; • določi oblikovne lastnosti besednih vrst (pregibna, nepregibna besedna vrsta, sklon, spol, število, stopnja, oseba, glagolski vid in način); • tvori lažje primere vidskih parov (z menjavo predpone); • zna tvoriti velelnik glagolov na –ti; • reši preverjanje pred ocenjevanjem jezikovnega znanja.
Skladnja, nadpovedna skadnja in raba ločil	Dijak/-inja: • reši vse predpisane naloge v delovnem zvezku ali na delovnih listih ter ima v zvezku urejene zapiske; • ločijo poved od stavka; • znajo v nezapleteno zloženi povedi prešteti število stavkov; • zna podčrtati stavčne člene brez njihovih delov; • prepozna predmetni in prislovnodoločilne odvisnike ter vezalno, ločno, stopnjevalno in protivno priredje; • določijo vrsto slogovnega postopka, a ne znajo utemeljiti svoje izbire • znajo poiskati naveznik in nanašalnico, ne znajo pa poimenovati vrste naveznikov; • pravilno uporabljajo končna in nekončna ločila, a pri rabi nekončnih ločil delajo napake; • rešijo preverjanje pred ocenjevanjem znanja.

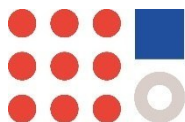

Besedilne vrste in ponavljanje snovi pred poklicno maturo	Dijak/-inja: • po sprejemanju neumetnostnega besedila predstavi okoliščine njegovega nastanka, prepozna sporočevalčev namen, povzame temo in bistvene podatke iz besedila; • prepozna besedilno vrsto besedila in predstavi 2 bistveni značilnosti te besedilne vrste; • v slovarskem sestavku prepozna osnovne sestavne dele slovarskega sestavka; • loči slovarski sestavek iz SSKJ od slovarskega sestavka iz slovenskega etimološkega slovarja; • zna sklanjati enostavne samostalnike; pridevnike zna stopnjevati; glagolom določi glagolski vid in tvori vidske pare; • pozna pomenska razmerja med besedami;
	• preprostim prevzetim besedam zna poiskati domačo sopomenko; • podčrta stavčne člene brez njihovih delov; • določi posamezne vrste odvisnikov in priredij; • nanašalnicam zna poiskati naveznike; • prepozna osnovne pravopisne napake in jih popravi; • samostojno reši eno IP 1; • opravi vse domače naloge in ima urejene zapiske; • napiše preverjanje pred ocenjevanjem pisnega znanja.

Program SSI in PTI		Književni skopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja	
Biblija in antična književnost	Dijak/-inja: • predstavi in analizira vsebinske ter prevladujoče oblikovne in slogovne lastnosti antičnih besedil • ustrezno uporabi strokovne izraze iz kataloga znanja tako, da jih poveže s književnim besedilom	
Od renesanse do baroka z motivacijskim domačim branjem	• predstavi in analizira vsebinske ter prevladujoče oblikovne in slogovne lastnosti besedil renesanse in baroka • ustrezno uporabi strokovne izraze iz kataloga znanja tako, da jih poveže s književnim besedilom • dijak odda pisni sestavek o izbirnem motivacijskem branju umetnostnega besedila	

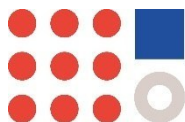

Književnost razsvetljenstva in romantike	Dijak/-inja: • reši vse domače in šolske naloge na delovnih listih ali v zvezek; • zna časovno umestiti razsvetljenje, evropsko in slovensko romantiko; • pozna predstavnike teh obdobij in njihova dela; • zna obnoviti Linhartovo komedijo in Prešernovo povest v verzih Krst pri Savici; • zna interpretirati odlomek iz Puškinovega verznega romana Jevgenij Onjegin; • pozna Prešernov življenjepis, zna interpretirati 1. sonet (zgradba SV), površno tudi 7. in 8. sonet, ob magistralu pa ne zna razložiti glavnih idej SV; • zna razložiti zgradbo Zdravljice in jo površno vsebinsko interpretirati;
	• napiše preverjanje pred ocenjevanjem znanja: test književnih snovi 1. letnika in vodeno interpretacijo odlomka iz Linhartovega Matička ali Prešernovega Krsta pri Savici.
Evropski realizem in obdobje med romantiko in realizmom na Slovenskem	Dijak/-inja: • reši predpisane domače naloge in imajo urejene zapiske; • zna obdobje evropskega realizma časovno umestiti, pozna enega ali dva predstavnika ter prevladujočo literarno zvrst; • pozna tri značilnosti realistične književnosti: • prebere besedili domačega branja in samostojno reši delovne liste ali piše dnevnik branja; • zna odlomek ali celotno besedilo obnoviti brez napak in v njem prepozna eno bistveno značilnost realističnega / naturalističnega pisanja; • zna književno besedilo umestiti v zvrst in vrsto; • reši naloge za preverjanje pred ocenjevanjem znanja; • napiše vodeno interpretacijo pred ocenjevanjem pisnega znanja.
Evropska (Književnost evropske nove romantike, dekadence, simbolizma in impresionizma) in slovenska moderna	Dijak/-inja: • reši vse predpisane domače naloge in ima v zvezku urejene zapiske; • zna obdobji moderne v Evropi in na Slovenskem časovno umestiti; pozna enega ali dva predstavnika, ne pozna vseh štirih literarnih smeri; navede dve literarni zvrsti in vrste, značilne za moderno; • zna pesniško besedilo parafrazirati in ne interpretirati ter izraziti zanje pomembno sporočilo pesmi; • zna odlomek ali celotno besedilo obnoviti, drugih interpretativnih elementov pa ne obvlada; • prebere besedili domačega branja in samostojno reši delovne liste ali piše dnevnik branja; • rešijo preverjanje pred ocenjevanjem pisnega znanja ali/in napišejo vodeno interpretacijo odlomka.

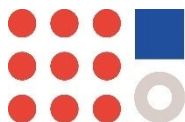
Evropska in slovenska književnost v prvi polovici 20. stoletja	Dijak/-inja: • zna obdobje evropske in slovenske književnosti 20. stoletja časovno umestiti, pozna enega ali dva predstavnika, ne pozna vseh literarnih smeri, navede dve literarni zvrsti in literarne vrste, značilne za moderno ter svetovno in slovensko književnost prve polovice 20. stoletja; • zna pesniško besedilo parafrazirati in ne interpretirati ter izraziti zanje pomembno sporočilo pesmi; • zna odlomek ali celotno besedilo obnoviti, drugih interpretativnih elementov pa ne obvlada; • prebere besedila domačega branja in samostojno reši delovne liste ali piše dnevnik branja; • napiše predpisane domače naloge in ima v zvezku urejene zapiske;
	• napiše preverjanje, vodeno ali samostojno interpretacijo odlomka iz neznanega književnega besedila.
Svetovna in slovenska književnost v drugi polovici 20. stoletja	Dijak/-inja: • napiše vse domače naloge in ima v zvezku urejene zapiske; • pozna temeljne književne smeri slovenske književnosti po 2. svetovni vojni in eno značilnost vsake od smeri; • zna pripovedna in dramska besedila ali odlomke obnoviti, lirski besedila pa v grobem vsebinsko, slogovno in oblikovno interpretirati; • pozna pojme novela, vojni in avtobiografski roman ter eno modernistično prvine v obeh pripovedih; • zna grobo predstaviti motiv nasilja v drami Vladimir; • zna besedila umestiti v literarno zvrst in vrsto; • napiše preverjanji pred ocenjevanjem pisnega znanja, vodeno ali samostojno in interpretacijo odlomka iz neznanega književnega besedila ter preverjanje pred testom književnih snovi.

Program SPI	Jezikovni sklopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja

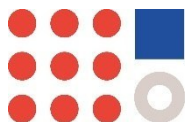

**Sporazumevanje, družbene
vloge slovenščine, besedilo in
besedilne vrste**

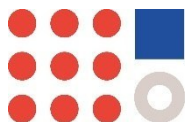
- Dijak navede glavne okoliščine sporočanja: tvorca/sporočevalca, **naslovnika/prejemnika, temo, poišče bistvene podatke** iz besedila.
- Dijak razločuje vrsto besedil: uradna/neuradna, javna/zasebna, umetnostna/neumetnostna; ni nujno zanesljiv pri prepoznavanju.
- Prepozna **nebesedne spremljevalce** v zapisanem besedilu.
- Pozna glavne družbene zvrsti jezika in navede dve značilnosti vsake; pravilno uporabi ustrezno zvrst v družbenih okoliščinah (**knjižni jezik, narečje, sleng, žargon**).
- Ubesedi pomen slovenščine in razločuje pojme: **materni jezik, drugi jezik ali jezik okolja, tuji jezik, državni jezik, uradni jezik**.
- Dijak navede tri glavne indoevropske jezikovne družine in pri vsaki vsaj tri pripadajoče jezike; navede vse tri slovanske podskupine.
- Dijak reši predpisane naloge v delovnem zvezku in ima v zvezku urejene zapiske.

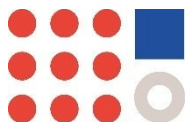
	– Dijak zna tvoriti javno vabilo, obvestilo, zahvalo. Dopustne so jezikovne napake in slogovne okornosti, a sporočevalčev namen je jasen in ustrezen. – Dijak tvori ustrezno zasebno vabilo, opravičilo in zahvalo. – Pozna glavne značilnosti seminarske naloge in referata, značilnosti in namen strokovnih besedil. – Prepozna namen uradovanih besedil: zna izpolnjevati obrazce in prijavnice. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred pisnim ocenjevanjem.
Glasoslovje s pravorečjem, pravopis in besedoslovje	– Pozna glasove slovenskega knjižnega jezika (8 samoglasnikov, 21 soglasnikov, 6 zvočnikov in 15 nezvočnikov). Pri določanju izgovora samoglasnikov v besedah dela napake. – Dijak zna zapisati glasove s črkami in pri tem dela napake. – Zapisano mesto naglasa zna pravilno ubesediti (npr. vode ali vode). – Dijak prepozna nebesedne spremljevalce govornega nastopanja. Izpelje kratek govorni nastop in/ali ustno spraševanje. – Upošteva temeljna pravorečna in pravopisna pravila slovenskega knjižnega jezika, občasno še dela napake. – Dijak zna besede pravilno deliti, a ne pozna pravil, s katerimi si pomagamo. – Obvlada rabo velike začetnice. – Dijak zna iz besedila ali iz spomina poiskati sopomenko, protipomenko, nad- ali podpomenko, besedno družino in tematsko polje. Loči slogovno nezaznamovane in slogovno zaznamovane besede. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred pisnim ocenjevanjem.
Besedoslovje in oblikoslovje	– Dijak loči slogovno nezaznamovane in slogovno zaznamovane besede. – Prepozna nekaj frazemov in samostojno razloži kakšen pregovor. – Loči tvorjenke od netvorjenk. – Loči prevzete besede od domačih. – Upošteva temeljna pravorečna in pravopisna pravila: pravilno zapisovanje tvorjenk, prevzetih besedi, pisanje skupaj, narazen in z vezajem, občasno še dela napake. – Dijak reši predpisane naloge iz poglavja o besedoslovju v delovnem zvezku in ima v zvezku urejene zapiske.

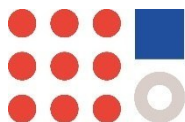
	– Dijak v besedilu in rabi prepozna besedne vrste (vse razen členka), ob tem so dopusten tudi napake. Loči torej samostalniki, pridevnik (lastnostni, vrstni in svojilni), zaimke, števniki, glagoli, predlogi, vezniki in medmeti. – Dijak zna sklanjati težje primere samostalnikov iz delovnega zvezka; zna sklanjati moška in ženska imena ter priimke. – Loči nedoločni, namenilnik in opisni deležnik na -l za tvorbo preteklika, pogojnika; loči dovršni in nedovršni glagoli. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje.
Besedilo in pravopis	– Dijak prepozna glavne značilnosti besedilnih vrst in njihov namen. – Tvori ustrezna besedila: opis, predstavite osebe, predstavitev kraja (ali morebitne druge, dorečene in obdelane pri pouku). – Razbira značilnosti poljudnoznanstvenega besedila, ga zmore obnoviti in predstaviti/povzeti v pripravljenem govornem nastopu. Uporablja knjižni jezik z občasnimi zdrs. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje.
Skladnja (Stavek in poved v Rokusovem DZ Slovenščina in jaz 3)	– Dijak loči poved od stavka. Poišče povedke v povedih, pri čemer se občasno lahko zmoti. – Glede na poiskane povedke, postavlja vejice med stavki. Občasno se zmoti. – V preprostih stavkih se zna vprašati po stavčnih členih in jih zna podčrtati (določi stavčne člene brez njihovih delov): poved, osebki, predmet, prislovno določilo. – Nadaljuje večstavčno poved z ustreznim odvisnikom ali priredjem, tako da uporabi primeren veznik. Občasno se zmoti. – Združi stavke v novo večstavčno poved ali strni večstavčno poved v enostavno. Zna zanikati. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred ocenjevanjem.
Besedilo, pravopis in ponavljanje za zaključni izpit	– Dijak tvori ustrezen uradni dopis, življenjepis, pooblastilo. – Tvori čestitko, voščilo in sožalje. – Ustrezno uporablja ločila v premem govoru. Premi govor preoblikuje v poročanega. – Dijak pravilno uporablja končna in nekončna ločila, a pri rabi nekončnih ločil dela napake. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred pisnim ocenjevanjem.

Program SPI	Književni sklopi
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
Uvod v književnost in ljudsko slovstvo (IZ RODA V ROD)	– Dijaki ločijo umetnostna in neumetnostna besedila. – Med primeri umetnostnih besedil ločijo lirski, epski in dramski besedila. – Uporabljajo pojme: dogajalni čas in kraj, književne osebe, tema, sporočilo. – Navedejo glavne značilnosti ljudskega slovstva. – Samostojno obnovijo zgodbo nekaterih osnovnih besedil, ki so jih poslušali in obravnavali v šoli (Martin Krpan, Lepa Vida, Rošlin in Verjako, Zeleni Jurij, Sveti Lukež). Po dogovoru in izbiri profesorja lahko tudi kakšno drugo ustrezno besedilo. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred pisnim ocenjevanjem.
Ljubezenska književnost (LJUBEZEN JE BILA, LJUBEZEN ŠE BO)	– Dijak samostojno obnavlja vsebino prebranega in izraža svoje doživljanje, razumevanje in mnenje. – Izraža se o prebranih besedilih: Kette, Na trgu; Jurčič, Sosedov sin; Cankar, Skodelica kave. Po izbiri profesorja lahko tudi ob drugih besedilih. – Dijak prebere sodobnejše domače branje po lastni izbiri (iz učiteljevega ali knjižničnega nabora možnosti, predlogov) in ga samostojni predstavi. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred pisnim ocenjevanjem.
V SVOJI DEŽELI S SVOJO GOVORICO (Domovinska književnost)	– Dijak obnavlja zgodbo obravnavanih del; dogajalni čas, kraj, osebe, pri čemer ne zmore celovitejših razlag o vrsti besedila ali slogu. – Zvrstno določi besedila. – Povzema osnovno zgodbo treh besedil od obdelanih: Bevk, Kaplan Martin Čedermac; Kovačič, Prišleki; Vodnik: Dramilo; Prešeren: O, Vrba. Po dogovoru s profesorjem in glede na obravnavo pri pouku so to lahko tudi drugi naslovi. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred pisnim ocenjevanjem.

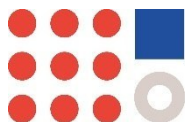

DRUGAČNI IN ZAZNAMOVANI, SAMOTNEŽI IN ČUDAKI	– Dijak obnavlja zgodbo obravnavanih del; dogajalni čas, kraj, osebe, pri čemer ne zmore celovitejših razlag o vrsti besedila ali slogu. – Zvrstno določi besedila. – Povzema osnovno zgodbo treh besedila od obdelanih: Bevk, Kaplan Martin Čedermac; Kovačič, Prišleki; Jenko, Tilka; Cankar: Kralj na Betajnovi; Polona Glavan: Anton, Andrej Blatnik: Električna kitara. Po dogovoru s profesorjem in glede na obravnavo pri pouku so to lahko tudi drugi naslovi. – Dijak prebere in predstavi eno sodobnejše delo po izbiri za domače branje. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred pisnim ocenjevanjem.
Reformacija, razsvetljenstvo, romantika	– Dijak pozna vsaj dve značilnosti vsakega obdobja. – Navaja glave pisce in avtorje vseh treh obdobj. Kratko razloži povem vsakega obdobja. – Zvrstno in vrstno določi besedila in ustrezno določi literarno obdobje. – Povzema osnovno zgodbo obravnavanih proznih besedil ali interpretira lirsko besedilo. Trubar: Proti zidavi cerkva Vodnik: Dramilo Linhart: Matiček se ženi Prešeren: Zdravljica, Krst pri Savici (Po dogovoru s profesorjem in glede na obravnavo pri pouku so to lahko tudi drugi naslovi.) – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred pisnim ocenjevanjem.
Med romantiko in realizmom, moderna, ekspresionizem in sodobna književnost	– Dijak pozna vsaj dve značilnosti vsakega obdobja. – Navaja glave pisce in avtorje vseh treh obdobj. Kratko razloži povem vsakega obdobja za Slovence in slovensko literaturo. – Zvrstno in vrstno določi besedila in ustrezno določi literarno obdobje. – Povzema osnovno zgodbo obravnavanih besedil ali smiselno interpretira lirski besedila. Kersnik: V zemljiški knjigi

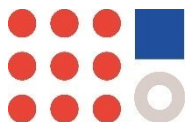

	Cankar: Kostanj posebne sorte, Gospod stotnik Kosovel: Ekstaza smrti Voranc: Samorastniki Karel Destovnik – Kajuh. Bosa pojdiva Pavček: Pesem o zvezdah (Po dogovoru s profesorjem in glede na obravnavo pri pouku so to lahko tudi drugi naslovi.) – Dijaki preberejo besedilo domačega branja po lastnem izboru (iz predlaganega nabora del) in samostojno rešijo delovne liste ali pišejo dnevnik branja. – Dijak ima urejene zapiske, reši predpisane naloge in preverjanje pred pisnim ocenjevanjem..

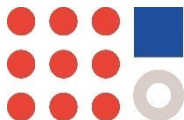
Program NPI		1. letnik:
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja	
Sklop 1: Beseda, poved, zvrstnost in pravopis	Dijak: – ima urejene zapiske v zvezku; – pozna pravila kulturnega dialoga; – poimenuje svoj materni jezik (če ta ni slovenščina) in prvi tuji jezik, ki se ga uči; – pojasni, kdo govori slovenščino kot jezik okolja in za koga je slovenščina tuji jezik; – prepozna in ločuje besedni in nebesedni jezik; – loči knjižni zborni in pogovorni jezik ter neknjižne zvrsti v govornem ali zapisani besedi; – prepozna besedo in besedno zvezo, pozna razvrstitev besed po abecedi, loči stavek in poved; – izbere besedilu in okoliščinam ustrezne besede; – pravilno uporablja veliko začetnico na začetku povedi in v lažjih primerih lastnih imen; – pravilno uporablja končna ločila ter vejico pri naštevanju ter med stavki (pred ki, ko, ker, da, če).	

Sklop 2: Literarna teorija in ljudsko slovstvo	Dijak: – ima urejene zapiske v zvezku; – dijak je zmožen dokaj tekoče in pravilno brati; – prepozna literarne zvrsti (epiko, liriko, dramatiko); – razlikuje med prozo in poezijo ter umetnim in ljudskim besedilom; – prepozna glavne značilnosti ljudskega slovstva; – prepozna in ločuje med lirsko in epsko pesmijo; – v pesmi poišče in poimenuje pesniška sredstva (primero, rimo, refren, okrasni pridevek); – poimenuje vrsto pripovednega besedila in predstavi značilnosti pripovedke, basni in romana; – opiše zgradbo dramskega besedila; – dijak zna obnoviti oz. povzeti prebrano književno besedilo s pomočjo učitelja; – je zmožen izraziti svoje doživljanje in razumevanje književnega dela.
Sklop 3: Besedilne vrste in vrste besedil	Dijak: – ima urejene zapiske v zvezku; – prepozna okoliščine besedila in osnovne značilnosti posameznih vrst besedil (neumetnostno, javno/zasebno, uradno/neuradno, govorjeno/zapisano besedilo) – zna naštet dele uradnega besedila in samostojno zapisati uradno prošnjo, opravičilo in vabilo; – prepozna druge besedilne vrste (voščilo, čestitka, zahvala); – v besedilu prepozna in predstavi namen besedila.
Sklop 4: Ljubezenska tematika v liriki in epiki	Dijak: – ima urejene zapiske v zvezku; – prepozna zvrst prebranih del; – ločuje med glavnimi in stranskimi knj. osebami; – z odgovori na vprašanja izkaže doživljanje in razumevanje knj. besedila; – zna obnoviti dogajanje v besedilu ter svoje doživljanje le-tega; – dijak se je zmožen o teh besedilih pogovarjati z učiteljem in sošolci.

Program NPI		2. letnik:
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja	
Sklop 1: Besedoslovje in glasoslovje	- dijak ima urejene zapiske v zvezku - dijak prepozna osnovna razmerja med besedami - dijak prepozna lažje slogovno zaznamovane in nezaznamovane besede - dijak zna najti domače ustreznice k lažjim prevzetim besedam - dijak razločuje med samoglasniki in soglasniki - dijak zna naštetiti slovenske samoglasnike - dijak zna uporabljati predlog s/z in k/h	
Sklop 2: Domovina in narava z roko v roki	- dijak ima urejene zapiske v zvezku - v književnih besedilih tega sklopa prepozna pomen narave in domovine, vrednoti ... - v besedilih prepozna knjiž. prostor, povezan s severno Primorsko in s tem avtorje (šavrinke, aleksandrinke, Srečko Kosovel, Matej Bor ...) - dijak zna slovensko himno na pamet, prav tako druge simbole RS ter praznike - dijak zna izraziti ljubezen do domovine in svojega naroda ...	
Sklop 3: Besedne vrste, življenjepis in slov. jezik v okolju	- dijak ima urejene zapiske v zvezku - dijak spozna osnovne besedne vrste, jih prepozna in s pomočjo učitelja določi nekatere slovnične značilnosti - dijak spozna zgradbo življenjepisa, prav tako CV, in s pomočjo opisnikov zapiše življenjepis osebe, ki jo dobro pozna - vrednoti in utemeljujejo znanje slovenščine izven meja SLO – sociolingvistika - pozna glavne značilnosti in problematiko zamejstva, čas in prostor ...	

Način ocenjevanja med šolskim letom

- pisno
- ustno
- govorni nastop

Merila ocenjevanja med šolskim letom

Merila pisnega ocenjevanja

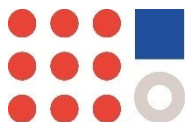
Pisno preverjanje/ocenjevanje znanja poteka v obliki pripravljene pole nalog. Pisno ocenjevanje je pri slovenščini lahko:

- **vodena ali samostojna interpretacija** (odlomka iz znanega ali neznanega literarnega besedila),
- **jezikovni test**,
- **razčlemba neumetnostnega besedila** ali
- **literarni test**.

Na poli so napisana merila za oceno in vsaka naloga ima navedeno število točk. Točke se pretvorijo v odstotek, na podlagi katerega se v skladu z merili določi končno oceno. Čas pisanja je najmanj 45 min.

Pri pretvarjanju točk v oceno velja ta ocenjevalna lestvica:

- ocena **nezadostno (1)** za 0 do 49 % možnih točk,
- ocena **zadostno (2) oz. minimalni standard** za 50 do 64 % možnih točk,
- ocena **dobro (3)** za 65 do 79 % možnih točk,
- ocena **prav dobro (4)** za 80 do 89 % možnih točk,
- ocena **odlično (5)** za 90 do 100 % možnih točk.

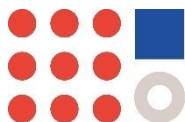
Merila ustnega ocenjevanja

Dijak dobi tri vprašanja različne zahtevnosti. Nanje lahko odgovarja v poljubnem vrstnem redu.

Ocena	Opisna merila
nezadostno (1)	Dijak na zastavljena vprašanja noče ali ne zna odgovoriti. Ne razume vsebine vprašanj. Opazno je neznanje, zmedena obnova snovi, nepovezanost odgovorov in grobe jezikovne napake.
zadostno (2) oz. minimalni standard	Dijak skopo reproducira učno snov z nekaj bistvenimi elementi; zna toliko, da deloma izkoristi učiteljevo pomoč. V govoru so opazne številne jezikovne napake in skromno obvladovanje besedišča.**
dobro (3)	Pri dijaku je opazna solidna reprodukcija, ki vključuje tudi razumevanje snovi (povzemanje na svoj način), vendar brez podrobnosti in posebne globine. Primeri so iz učbenika ali iz razlage, učenec zna dobro izkoristiti učiteljevo pomoč. Izražanje je okorno, opazne so posamezne jezikovne napake.
prav dobro (4)	Reprodukcija znanja je natančna, zajema bistvo pojmov, primeri so učenčevi lastni, v znanju ni vrzeli, izražanje je samostojno in pravilno. Učiteljeva pomoč ni potrebna, učenec se prilagaja zahtevam.
odlično (5)	Dijakova reprodukcija znanja je povsem jasna in lahko izhodišče za samosvoje posredovanje odgovorov. Učenec navaja svoje primere in dokaze, se tekoče izraža in se sproti kontrolira pri razmišljanju. Učiteljevo pomoč izkorišča za dialog z njim. Odgovarja skoraj brez jezikovnih napak.

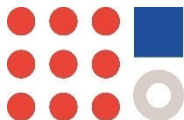
***Število ocen** je lahko glede na posebnosti oddelka tudi večje. Določeni dijaki (ali tudi vsi) lahko **pridobijo dodatne ocene iz drugih naloženih nalog in dejavnosti**: bralna značka, nastop na šolskih prireditvah, sodelovanje na tekmovanjih (Cankarjevo, Vodnikovo), skrbno opravljene dodatne naloge, zapisi, interpretacija ipd. Vse te naloge so bodisi **ustne, pisne ali govorni nastopi in se ocenjujejo skladno z opisanimi merili**.

**K minimalnim standardom sodijo tudi urejeni zapiski, urejen delovni zvezek in opravljene zahtevane naloge ter preverjanja znanja.

Merila ocenjevanja govornega nastopa

Ocena	Opisna merila
nezadostno (1)	Dijak ne upošteva značilnosti izbrane besedilne vrste. Ne predstavi teme in ne upošteva meril besedilnosti. Stališč ne navaja. Pri govorjenju si pomaga z zapisanim besedilom, govori nerazločno in nenaravno. Pri predstavitvi ne uporablja slikovnega gradiva in ne upošteva časovne omejitve govornega nastopa. Govori neknjižno, izražanje je okorno in skopo zaradi skromnega obsega besedišča in ponavljanja skladijskih vzorcev. V besedilu so pogoste slovnične in pravorečne napake.
zadostno (2) oz. minimalni standard	Upošteva samo nekatere značilnosti izbrane besedilne vrste, v govorni nastop vpleta značilnosti drugih besedilnih vrst. Temo besedila predstavi z nekaterimi bistvenimi podatki, merila besedilnosti niso v celoti upoštevana. Stališč večinoma ne navaja. Pri govorjenju si pomaga z zapisanim besedilom; govori manj razločno ali nenaravno. Pri predstavitvi ne uporablja slikovnega gradiva in večinoma ne upošteva časovne omejitve govornega nastopa. Govori knjižno, izražanje pa je okorno in skopo zaradi skromnega obsega besedišča in ponavljanja skladijskih vzorcev. V besedilu so opazne slovnične in pravorečne napake.
dobro (3)	Upošteva temeljne značilnosti besedilne vrste. Besedila večinoma ne členi na smiselne enote. Temo besedila pozna in predstavi z bistvenimi podatki, a je pri tem presplošen ali preveč podroben. Merila besedilnosti so prepoznavna. Stališča navaja, a jih večinoma ne utemeljuje. Govori prosto ter večinoma razločno in naravno, a ne popolnoma tekoče. Raba slikovnega gradiva je še sprejemljiva. Deloma upošteva časovno omejitev govornega nastopa. Govori knjižno, uporablja primerno, a skromnejše besedišče. Raba besednih oblik in zgradba povedi sta sprejemljivi, a ne brez pomanjkljivosti.
prav dobro (4)	Upošteva vse tipične značilnosti besedilne vrste. Besedilo smiselno členi na manjše enote. Temo besedila predstavi jedrnato in ne presplošno ter jo logično in jasno razvije. Upošteva vsa merila besedilnosti. Stališča utemeljuje z argumenti iz različnih virov. Govori prosto, razločno, razumljivo in tekoče. Učinkovito uporablja slikovne pripomočke in ohranja stik s poslušalci. Upošteva časovno omejitev govornega nastopa. Govori knjižno, uporablja primerno besedišče, pravilne besedne oblike in besedilu primerno zgradbo povedi. Upošteva ustrezna sredstva medpovednega navezovanja.
odlično (5)	Upošteva vse tipične značilnosti izbrane besedilne vrste. Besedilo smiselno členi na manjše enote in ga nadgradi z zahtevnejšimi sestavinami. Temo besedila predstavi jedrnato in natančno ter jo ustrezno logično in jasno prepričljivo razvije. Učinkovito upošteva vsa merila besedilnosti. Stališča utemeljuje s prepričljivimi in izvirnimi argumenti. Govori prosto, razločno,

razumljivo, naravno in tekoče. Učinkovito in primerno uporablja slikovno gradivo in vidne spremljevalce govorjenja. Ohranja stik s poslušalci in spremlja njihov odziv. Upošteva časovno omejitev govornega nastopa. Govori knjižno, uporablja primerno in bogato besedišče, pravilne besedne oblike in primerno zgradbo povedi. Učinkovito upošteva ustrezna sredstva medpovednega navezovanja.

Roki za pisno ocenjevanje znanja

Roki za pisno ocenjevanje so definirani v eDnevniku eAsistenta.

Opomba: Zaradi menjav urnika med šolskim letom, se lahko nekateri datumi ne bodo ujemali z dejanskim stanjem v sistemu eAsistent.

Načini in merila ocenjevanja znanja na izpitih

Izpit je sestavljen iz **pisnega in ustnega ocenjevanja**.

Pisni izpit traja največ **90 minut**, ustni pa **največ 20 minut**, pri čemer ima dijak možnost **15-minutne priprave** na odgovarjanje.

Razmerje med pisnim in ustnim delom je 70 : 30 v prid pisnemu delu.

Merila za ocenjevanje so enaka kot pri pisnem in ustnem ocenjevanju med šolskim letom.

Pri pisnem delu izpita piše kandidat vodeno ali samostojno interpretacijo odlomka iz znanega ali neznanega literarnega besedila in/ali razčlemba neumetnostnega besedila in/ali jezikovni test in/ali literarni test.

Pri ustnem delu izpita odgovarja na vprašanja iz jezika in/ali iz književnosti. Pisni del izpita predstavlja 70 % končne ocene, ustni del ocene pa 30 %. Dijak izpit opravi v primeru, da je pri obeh delih, pisnem in ustnem skupaj, dosegel najmanj 50 odstotkov vseh možnih točk. Pri ustnem delu izpita se vsako od treh vprašanj točkuje z 10 točkami.

Načrt ocenjevanja znanja je sprejel aktiv slovenščine na sestanku 25. avgusta 2026.

Ksenija Bizjak Pavlica I. r.,
vodja aktiva
(uredila nadomestna vodja
aktiva Martina Vovk)